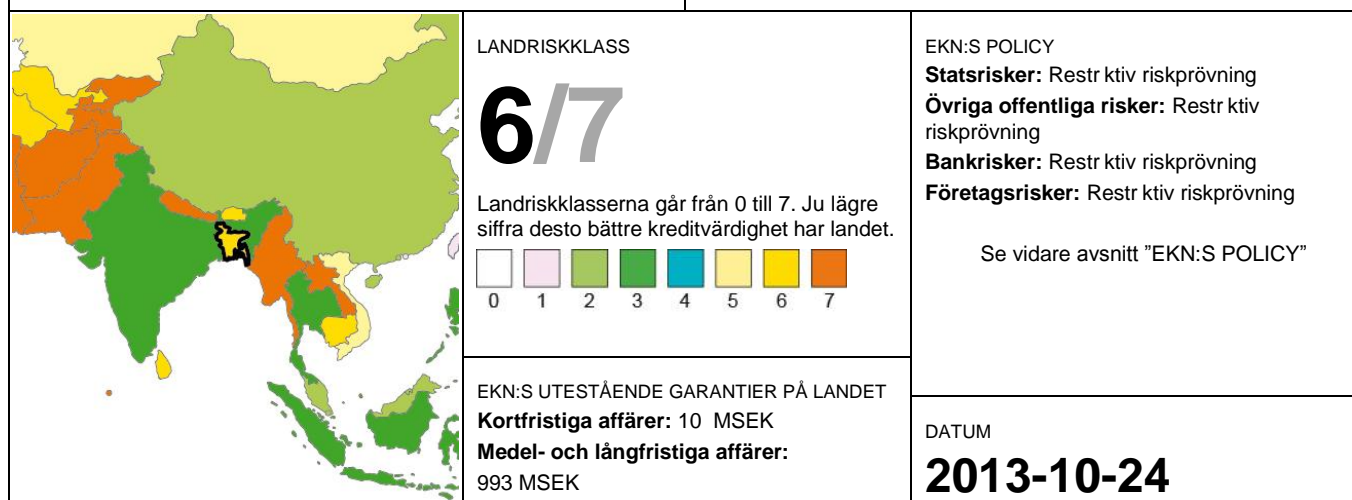

Bangladesh

Politisk oro dominerar

Bangladeshs ekonomi fortsätter att utvecklas i måttlig men stabil fart.

Investeringsnivån är emellertid otillräcklig för att skapa ökad tillväxttakt och på allvar åtgärda de strukturella problemen med bristande elförsörjning, svag infrastruktur och omfattande korruption som hämmar ekonomin. Den politiska situationen är stökig och fram till valet i början av 2014 kommer protester, strejker och våldsamma upplopp att vara vanligt förekommande. Bedömningen är att den långsamma BNP-tillväxten i Bangladesh fortsätter, även om en viss politisk turbulens väntas inför valet.

STYRKOR

- Stabil tillväxt som väntas fortsätta
- Starkt inflöde av remissor stärker bytesbalansen
- Stigande valutareserv
- Långa och goda relationer till biståndsgivare

SVAGHETER

- Politisk oro och hög risk för våld i anslutning till val
- Strukturella problem med undermålig infrastruktur och energiförsörjning
- Låga statliga intäkter och stor befolkning leder till litet reformutrymme och sårbarhet
- Svår affärsmiljö har lett till mycket låg nivå av direktinvesteringar

POLITIK

Politisk oro inför valet

Det politiska landskapet karakteriseras av två dominerande partier, Bangladesh Awami League (AL), som är i regeringsställning och Bangladesh Nationalist Party (BNP). Dessa har alternerat vid regeringsmakten sedan början av 90-talet. Relationerna dem emellan är frostiga. Regeringspartiet AL har traditionellt drivit en mer sekulär och indienvänlig politik vilket skapat förhoppningar om ökad ekonomisk integration med Indien, medan BNP står Pakistan närmare och har en moderat islamistisk agenda. Parlamentsval ska hållas senast i januari 2014, och under 2013 har oppositionen varit högljudd och tidvis våldsamt mot regeringens politik. I början av 2013 inträffade ett antal sammandrabbningar. En domstol har under sommaren förbjud ett regeringskritiskt islamistiskt parti, Jamaat-e-islami, från att ställa upp i det kommande valet vilket orsakat ytterligare missnöje mot regeringen. Att dessutom AL under 2011 på eget initiativ tog bort systemet med oberoende övergångsregeringar som sedan länge funnits för att säkerställa fria val, har starkt kritiserats. Oppositionspartiet, BNP, har till och med hotat med att bojkotta valet om inte systemet återinförs. Landets militär finns som en tredje part, redo att träda in, ifall det demokratiska systemet skulle falla sönder, och har i två årtionden övervakat systemet med övergångsregeringar.

Den främsta politiska risken den närmaste tiden är kopplad till valutgången. Politiska protester och strejker är ett vanligt inslag i landets politik men skulle valresultatet bli ifrågasatt, ofullständigt eller att BNP väljer att bojkotta valet, skulle situationen kunna leda till att protesterna urartar och militären ser sig tvingade att åtminstone temporärt gripa in. Huvudscenariot är emellertid att de två dominerande partierna kommer överens om hur valet ska övervakas och att det därmed kommer att genomföras i relativt god ordning. Lokalval som har hållits i flera städer har vunnits stort av oppositionen, BNP, vilket kan ge en fingervisning om hur det nationella valresultatet kommer att bli.

EKONOMI

Stabil tillväxt trots många hinder

Bangladesh har haft en förhållandevis god ekonomisk utveckling de senaste 20 åren. BNP-tillväxten har i genomsnitt varit mellan fem och sex procent under många år, vilket ofta lyfts fram som en av landets starka sidor för utländska investerare. Oavsett regering så har ekonomin visat en stabil utveckling. Emellertid är landet fortfarande fattigt och tillväxten behöver vara flera procentenheter högre för att fattigdomen på allvar ska minska. En stor befolkning gör att BNP per capita är bland de lägsta i världen vilket innebär sårbarhet och litet utrymme för ekonomiska reformer.

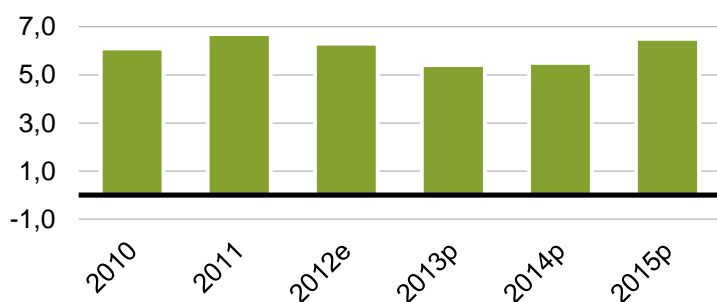
Den för landet så viktiga textilsektorn utgör merparten av exporten men bara 17 procent av BNP. Circa 80 procent av landets befolkning bor på landsbygden och jordbrukssektorn sysselsätter halva befolkningen, men den motsvarar knappt 20 procent av BNP. Servicesektorn växer och utgör idag den dominerande andelen av BNP.

Utsikterna för den ekonomiska tillväxten 2013-2014 grumlans av oron för de produktionsavbrott som strejker och protester medför, inför och efter det stundande valet. Dessutom antyder en svag importutveckling 2012-2013 en svagare inhemsk efterfrågan. Ett strukturellt problem som hämmat utvecklingen i Bangladesh under många år är stora brister i infrastruktur och energiproduktionen. Trots stora inflöden av bistånd sker inte den utbyggnad som behövs, delvis beroende på omfattande korruption. De strukturella svagheter leder också till låga nivåer av utländska investeringar, mindre än en procent av BNP. Bangladesh är

dessutom kraftigt väderberoende. Översvämningar sker regelbundet men för det finns en beredskap. I exceptionella fall får landet externt stöd om det skulle behövas.

Statens finanser är svaga och budgeten har visat underskott under lång tid. Underskottet är hanterbart och relativt stabilt och reformer pågår för att stärka intäktssidan. Till exempel har en momsreform tagits fram som väntas öka intäkterna med motsvarande två procentenheter av BNP, från år 2015. Finansieringen av budgetunderskottet sker främst genom upplåning i banksystemet. Regeringen har tagit de första stegen mot en lansering av statsobligationer, i storleksordningen 500 till 1000 miljoner US-dollar, för finansiering av infrastrukturprojekt. Det skulle innebära landets första emittering av statsobligationer utomlands.

BNP-TILLVÄXT (% PER ÅR)

Stabil men otillräcklig tillväxt för att minska landets fattigdom. Data: IMF

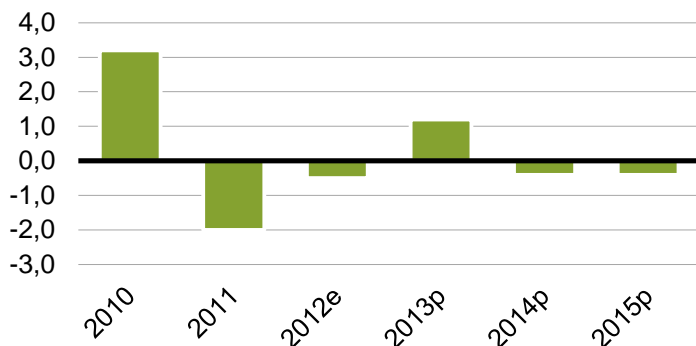
Sammantaget domineras riskbilden för 2013 och 2014 av inhemska faktorer. Förutom den svaga affärsmiljön så kommer även den politiska osäkerheten inför valet samt strejker att påverka den ekonomiska utvecklingen. Inriktningen på den ekonomiska politiken har varit densamma under en längre tid, oavsett vilket parti som varit vid makten, vilket den sannolikt kommer att fortsätta vara även de närmsta åren.

BETALNINGSBALANS OCH SKULDFRÅGOR

Stärkt valutareserv

Två viktiga komponenter i landets betalningsbalans är varuexporten och remissorna. Bangladeshs export av textilier och kläder, utgör 80 procent av landets exportintäkter och har placerat landet på andra plats, efter Kina, som global textilexportör. Låga löner och tullfri tillgång till EU har gjort att exporten kunnat öka stadigt de senaste åren. Bangladesh har på detta sätt skaffat sig en plats på kartan över textiltillverkning. Flera tragiska incidenter har emellertid drabbat sektorn, bland annat en byggnadskollaps i april 2013, vilket riktat strålkastarljuset mot de svåra arbetsvillkor som ofta råder i fabriken. Både utländska importörer och lokala myndigheter är angelägna om att visa att det pågår ett reformarbete för att förbättra arbetsvillkoren och sannolikt kommer olyckan inte att få någon märkbar negativ påverkan på exporten.

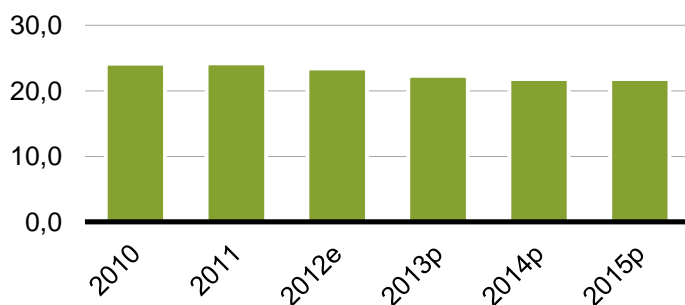
BYTESBALANS (% AV BNP)

Endast måttliga underskott väntas de kommande åren. Data: IMF.

Transfereringar från arbetare utomlands (remissor) utgör cirka tolv procent av landets BNP, motsvarande 13 miljarder US-dollar. Tack vare stark export och stigande remissor väntas bytesbalansen visa överskott 2013 för att sedan vändas till ett underskott kommande två år på grund av stigande import. Bangladesh har dock haft en stark utveckling av valutareserven. Jämfört med för ett år sedan, då valutareserven motsvarade ca tre månaders importbehov, har den stigit med 50 procent till motsvarande fem månaders importbehov (16 miljarder US-dollar). Goda relationer till biståndsgivare har dessutom gjort att landets externskuld kunnat hållas på en låg nivå.

UTLANDSSKULD I PROCENT AV BNP

Låg nivå på den externa skulden då det mesta lånas ut till Bangladesh med inslag av bistånd. Data: IMF

Sammantaget finns inga tecken på dramatiska förändringar i landets externa betalningsförmåga. Utlandsskulden väntas fortsatt vara låg, bytesbalansen endast visa ett svagt underskott och valutareserven vara fortsatt relativt stor.

VA LUTAPOLITIK

Vissa valutarestriktioner kvarstår

Bangladesh har en flytande växelkurs sedan 2003. IMF klassificerar växelkursen som en ”managed float”. Sedan 2011 intervenerar centralbanken alltmer sällan. Valutan, Taka, har

försvagats under många år men sedan bottennoteringen i början av 2012 har valutan återhämtat sig något. Utsikterna för de kommande åren är en oförändrad Taka mot USD.

Valutan kan konverteras och transfereras fritt under export- och importkontrakt, däremot finns valutarestriktioner för transaktioner med utländska aktörer utanför bytesbalansen. Banker kan köpa och sälja valutasäkringar. Kortfristiga kontrakt (tre till sex månader) är vanligast men löptider på två till tre år genomförs i mindre skala. Import med kredittid överstigande ett år kräver fortfarande tillstånd från Board of Investment, vilket har visat sig vara en hämmande faktor för större transaktioner och investeringar.

FINANSSEKTORN

Svag banksektor

Landets finansiella sektor utgörs av ett 50-tal banker men är trots det relativt liten, motsvarande cirka 50 procent av landets BNP. Banksektorn har vuxit och stärkts de senaste åren men utvecklingen har varit måttlig och stora svagheter kvarstår. Dålig styrning av de statligt ägda kommersiella bankerna (Sonali Bank, Janata Bank, Agrani Bank och Rupali Bank) har lett till misskötsel och behov av nytt kapital. Andelen dåliga lån i de statliga bankerna uppgick 2012 till 24 procent, jämfört med fem procent för de privata bankerna. Kontroll och reglering av banksektorn är svag. Flera privata banker har bristande administrativ förmåga och följer inte internationellt regelverk. Ett tillägg till den lagstiftning som styr bankövervakning har lagts fram, vilket är tänkt att förbättra centralbankens möjlighet till tillsyn. Emellertid visar EKN:s erfarenhet av bankerna i Bangladesh att svagheter i banksektorn är tillräckligt allvarliga för att motivera en restriktiv riskbedömning.

AFFÄRSMILJÖ

Svårt affärsklimat

Bangladesh har ett svårt företagsklimat och i Världsbankens affärsklimatindex för 2013 får Bangladesh en låg placering, plats 129 av 185, vilket dessutom är en försämring med fem placeringar från i fjol. Viktiga bidragande orsaker till detta är svag styrning, brister i infrastrukturen och utbredd korruption. Landets politiska partier baseras mer på person och familj än på politik. Det utgör en grund för korruption.

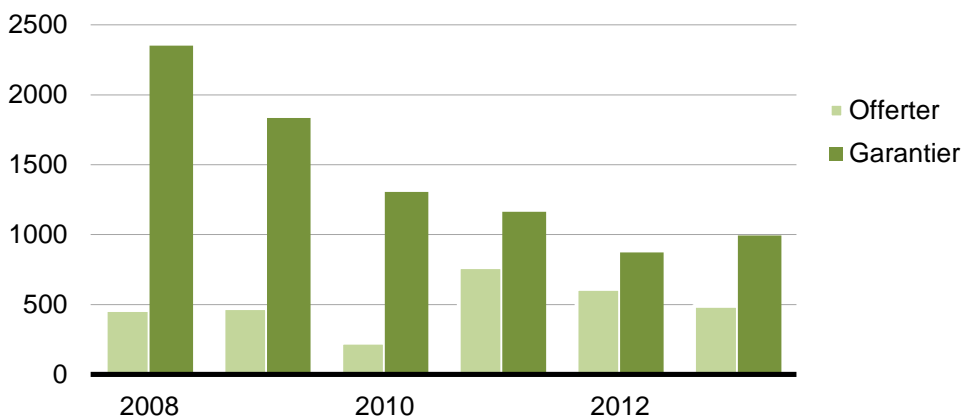
Reformarbetet släpar efter och den institutionella kapaciteten är alltför svag. Bangladesh har liten erfarenhet av kommersiella krediter, vilket förklaras av en stor andel bistånd. Rättsväsendets förmåga att hantera kommersiella tvister bedöms till följd av detta vara outvecklad och svag. Slutförlusterna i en skadesituation riskerar således att bli höga. Tillgången på finansiell information är begränsad. Det är ovanligt att lokala företag har reviderade bokslut. Sammantaget motiverar den besvärliga kreditmiljön restriktiv riskprövning där säkerheter bör eftersträvas.

EKN:S ÅTAGANDEN

Telekomsektorn dominerar

EKN har lång erfarenhet av affärer till Bangladesh. EKN:s utestående garantier för affärer till Bangladesh uppgår till cirka en miljard svenska kronor, och består huvudsakligen av affärer inom telekomsektorn med kredittider överstigande ett år. I antal räknat är det stora flertalet garantier emellertid kortfristiga rembursgarantier där EKN delar risken med en svensk bank. Beloppen är små men antalet uppgår till mellan 20 och 30 stycken per år. Det befintliga

engagemanget trappas i nuläget av utan att ersättas av någon större volym tillkommande affärer.

BETALNINGSERFARENHET

Betalningsproblem i banksektorn

Generellt sett har betalningserfarenheten varit god baserad på det stora antalet remburstransaktioner som EKN garanterat, men dröjsmål har förekommit. Lite bekymmersamt är dock att sedan 2011 har antalet dröjsmål på banker i Bangladesh ökat. Det faktum att så många banker under flera år inte alltid fullgjort sina betalningsåtagande talar för mer än bara administrativt slarv. Inga skaderegleringar har skett.

EKN:S POLICY

Ökad restriktivitet

EKN har Bangladesh i landriskategori 6, för såväl korta som långa garantier – en bedömning som gjorts i samverkan med övriga OECD-länder. På grund av erfarenheter som EKN haft, införs från och med 24 oktober 2013 vissa restriktioner även vad gäller bankrisker. Det innebär att EKN har någon form av restriktivitet för samtliga köparkategorier. För köpare som är offentliga, exempelvis statliga energibolag eller linjeministerier, kräver EKN att det ska finnas en statsgaranti från centralbanken eller finansministeriet, alternativt banksäkerhet i form av remburs eller garanti.

För privata köpare (företag och banker) innebär policyn att EKN utöver att bedöma risken på sina egna meriter har en mer restriktiv hållning från början, gärna ser att affären är extra väl genomlyst och att det finns tillräckliga buffertar hos gäldenären. Buffertarna ska kunna användas för att motverka oförutsedda händelser som antas uppstå mer frekvent i Bangladesh än i länder med mer stabil operationell miljö.

OFFICIELLA LANDDATA OCH KREDITBETYG

OFFICIELLA LANDDATA Yta: 147 600 km ² (0,3 ggr Sverige) Folkmängd: 164 miljoner (2013e) Folkökning: 1,6 % (2013e) BNP: 116 mrd USD 2012 (Sverige 526 mrd USD 2012) BNP/capita: 840 USD 2012 (Sverige 56 210 USD 2012)	KREDITBETYG <table> <tr> <td></td> <td>LANDRISK</td> <td>STATSRISK</td> </tr> <tr> <td>Moody's:</td> <td>Ba2</td> <td>Ba3</td> </tr> <tr> <td>S&P:</td> <td>BB-</td> <td>BB-</td> </tr> <tr> <td>Fitch:</td> <td>Na</td> <td>na</td> </tr> </table>		LANDRISK	STATSRISK	Moody's:	Ba2	Ba3	S&P:	BB-	BB-	Fitch:	Na	na
	LANDRISK	STATSRISK											
Moody's:	Ba2	Ba3											
S&P:	BB-	BB-											
Fitch:	Na	na											

LANDANALYTIKER

EKN:s landanalytiker för Bangladesh:

Lovisa Bolander

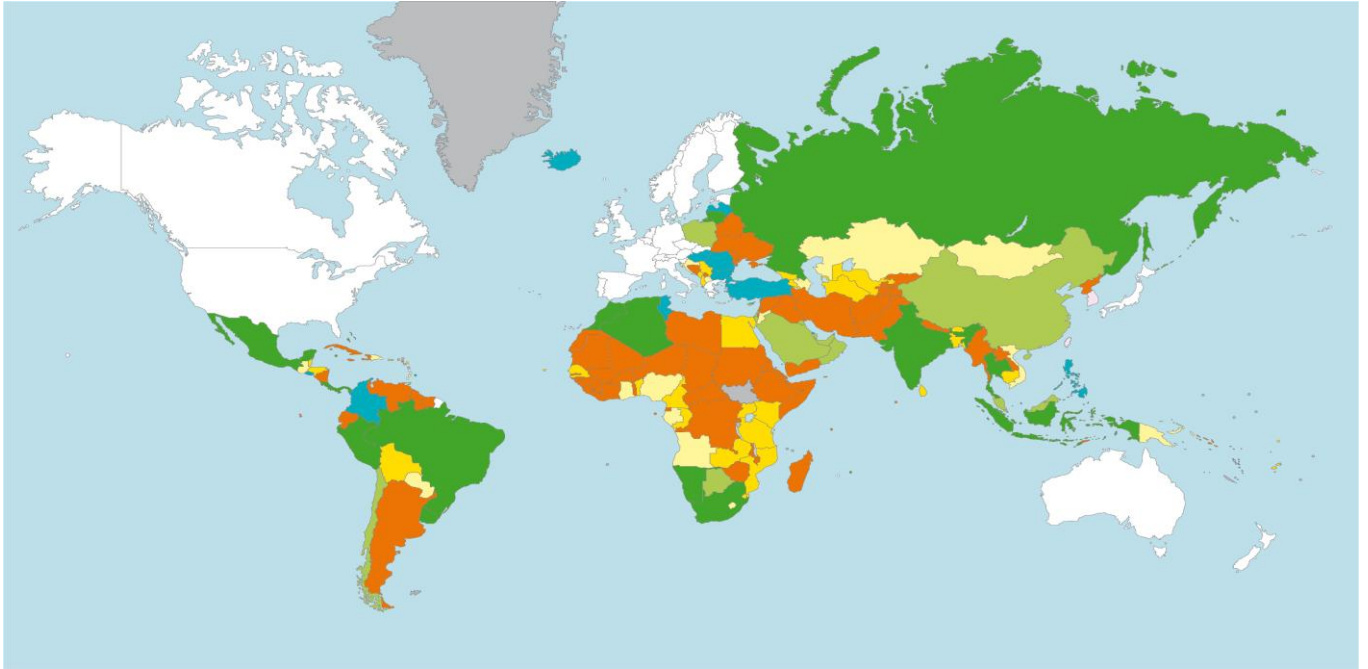
Telefon: +46 8 788 00 10

e-post: lovisa.bolander@ekn.se

ANSVARSBEGRÄNSNING

Landanalysen bygger på ett urval av källor och speglar en för EKN relevant information vid tiden för publicering. Ansvaret för hur informationen används eller tolkas vilar helt på användaren och EKN kan inte hållas ansvarig för förlust eller skada.

EKN:S SYN PÅ VÄRLDEN

Landriskklasserna går från 0 till 7.

Ju lägre siffra desto bättre kreditvärdighet har landet.

EKN – DIN SÄKERHET I EXPORTAFFÄRER

EKN är en myndighet med uppgift att främja svensk export och svenska företags internationalisering. Det gör vi genom att erbjuda garantier för betalning och finansiering, tillsammans med rådgivning om affärsstruktur och riskhantering. Våra tjänster ger dig en större säkerhet, ökad konkurrenskraft och fler möjligheter till lyckade exportaffärer.

Exportkreditnämnden

Kungsgatan 36, Box 3064, 10361 Stockholm | Tel 08-7880000 | www.ekn.se | e-post info@ekn.se